

In memoriam

Willem de Boer (1943 – 2020)

Wim was de derde zoon uit een echt vissersgezin (tien kinderen, waarvan zeven jongens). Vader Louwe de Boer startte zijn visserijbedrijf onder moeilijke omstandigheden ten tijde van de Tweede Wereldoorlog. Gedurende de bloeiperiode van de Nederlandse kottervisserij (bordentrawl, haringvisserij, boomkor) groeide Rederij L. de Boer en Zn. uit tot het grootste familiebedrijf in Nederland, met op enig moment meer dan tien moderne boomkorkotters.

Wim kwam in 1958 als 14-jarige aan boord van de kotter van zijn vader en hij werd begin 1965 schipper op de nieuwbouwkotter UK 157 (300pk) van het familiebedrijf. Andere nummers waarop hij schipper is geweest waren de UK 104, UK 56 en E 104. Wim was een op en top visserman, vaak de beste besommer en hij onderhield met veel collega's goede contacten, in zijn beginperiode als schipper vooral met Kees Koffeman (UK 184), Simon van Slooten (UK 153) en Pieter van Slooten (UK 154). Wim had ook een heel trouwe bemanning, waarvan het grootste gedeelte tientallen jaren bij hem is gebleven en meeding als er weer een nieuwe kotter in de vaart werd gebracht.

In december 1984 werd Wim gekozen in het bestuur van PO Oost/Vereniging Visserijbelangen, waar vader Louwe ook jarenlang deel van had uitgemaakt en die in de beginperiode van de quotering (rond 1975) de functie van voorzitter had bekleed. Klaas Kramer was toen sinds twee jaar voorzitter van de PO Oost/Visserijbelangen, en zeker door allerlei hectische gebeurtenissen in de jaren '80 in de kottervisserij werden Klaas, Wim en ondergetekende heel close met elkaar. Vooral toen Klaas in 1987 Ben Daalder opvolgde als voorzitter van de Federatie van Visserijverenigingen en Wim de eerste vertegenwoordiger werd van de PO Oost/Visserijbelangen. De talloze ritten van en naar de vele vergaderingen en bijeenkomsten met z'n drieën en de vele gesprekken daaruit voortgekomen koester ik als dierbare herinneringen.

Kundig bestuurder

Veel zaken zouden opgesomd kunnen worden die in de meer dan drie decennia (1984–2015) van het bestuurslidmaatschap van Wim de revue hebben gepasseerd en waaraan hij succesvol heeft bijgedragen ten dienste van de Urker, Nederlandse en Europese visserij. Te denken valt aan: groepsvorming PO Oost in 1985, aankoop en exploiteren Visafslag Harlingen, omvlaggen van kotters, vorming Biesheuvelstelsel, opbouw relatie met de wetenschap resulterend in een intensieve onderzoekssamenwerking, observer-reizen op de 'Tridens', internationale contacten (Noordzee-AC, NFFO) en nog veel meer.

Na zijn vissersloopbaan, waarbij hij de visserij overliet aan zijn zoons (op dit moment heeft deze tak van het familiebedrijf vier vaartuigen: twee bokkers en twee twinriggers/flyshooters) ontwikkelde Wim zich als een kundig bestuurder, die altijd goed nadacht over zaken waar we als visserij mee geconfronteerd werden en daarover een mening vormde. In binnen- en buitenland bouwde hij daardoor grote autoriteit op. Wim sprak altijd met kennis van zaken en gezag, was oplossingsgericht en zocht altijd naar consensus. Hij koesterde het verleden om daaruit te leren en keek vooral ook vooruit, om met baanbrekende ideeën en voorstellen te komen.

De samenwerking met de wetenschap is daarvan een sprekend voorbeeld; ingegeven door het mantra van Klaas: „Jongens, willen we verder komen, dan moeten we het eens worden met de biologen, want het beleid en de politiek luisteren daar steeds meer naar.” Wim hechtte hier ook veel waarde aan, en ook na zijn terugtrekken uit de besturen bleef hij nauw betrokken bij de BTS-survey door jaarlijks de netten van de 'Tridens' en de 'Isis' visklaar te maken.

Zijn grootste frustratie was wel dat in allerlei overleggen het geluid van de praktiserende visserman te weinig gehoord werd, en, waar die nog wel op tafel kwam, dat er vaak zo weinig mee gedaan werd. Zonder neerbuigend te willen doen was daarom uit zijn mond regelmatig te horen: „Geert, het is toch onbegrijpelijk dat een stel academisch gevormde lieden - beleid en wetenschap - er voor onze sector vaak zo'n toestand van maken.”

Opvallend was dat Wim hier nooit moedeloos van werd. Integendeel, hij bleef gemotiveerd en gedreven, ondanks dat hij wel eens hoorde dat collega-vissers onterecht kritiek uitten. Ook dan was het: „Geert, hou er rekening mee dat er nogal wat visserlui zijn die nauwelijks beseffen wat er aan de wal allemaal gedaan wordt om de visserij gaande te houden. En op de spoetnik is het maar zeuren en klagen.”

Samenwerken

Wim was ook gefocust op intensief overleg met collega-vissers en hun vertegenwoordigers. Daarom was hij ook een groot voorstander van de internationale samenwerking via de rond 2003 opgerichte Adviesraden, met name de Noordzee-AC. Eerst met Nathalie Steins en later met Pim Visser was geen enkele vergadering van de Demersale werkgroep en het Uitvoerend Comité hem teveel. En werd zijn deskundige inbreng in hoge mate gewaardeerd.

Zijn credo was dan ook ‘Als verschillende typen visserijen uit meerdere landen moeten we samenwerken, gezamenlijk een stukje brood halen uit die ene zee, en dat betekent leven en laten leven’. Wim zag er vooral op toe dat we richting Brussel zoveel mogelijk met één mond praatten, of we nu Engelse kustvisser, Nederlandse bokker of Deense pufvisser zijn, Schot, Belg of Fransman; het maakte niet uit.

Ook binnen het internationale overleg kwam hij regelmatig met zijn doordachte ideeën. Ver voor de introductie van de aanlandplicht kwam hij met praktische voorstellen om het onnodig moeten discarden van dure vis ten gevolge van niet functionerende regels tegen te gaan. Vorige week werd hier door Barrie Deas van de Britse NFFO nog aan gerefereerd: „Als de Europese beleidsmakers toen de moed hadden gehad om naar Wim de Boer te luisteren hadden we nu niet opgescheept gezeten met een compleet onwerkbaar aanlandplicht”. Ook vanuit Denemarken kwamen warme woorden voor het werk dat door Wim is gedaan.

Naast bestuurder in de nationale en internationale visserijorganisaties kwam hij na de fusie van de visafslagen Urk en Harlingen in 2008 namens de PO Urk in het gecombineerde afslagbestuur terecht, en ook daarin heeft hij nog een grote bijdrage geleverd aan deze tak van de sector.

Dank

In 2015 vond Wim het mooi geweest en droeg hij het stokje over. Vooral lichamelijk kwamen er wat klachten en deze begonnen hun tol te eisen. Toen hij stopte was het ook klaar. Binnen het bedrijf moesten de jongens het doen. Hij kwam na zijn terugtreden nog regelmatig een bakje doen, maar beslist niet om zich met zaken te bemoeien. Met de nodige moeite probeerde ik zijn advies nog wel eens te vernemen. Niet dat hij zaken niet meer volgde of desinteresse toonde, zeker niet, maar hij zei: „Andere bestuurders moeten nu stuur en leiding geven.”

Na Klaas Kramer in 2015 is met het overlijden van Wim de Boer opnieuw een markante visserijbestuurder heengegaan. Hij heeft meer dan 30 jaar pro deo zijn beste krachten en kennis ingezet voor de Urker gemeenschap en de Nederlandse en Europese visserijsector. Wij zijn Wim daarvoor veel dank verschuldigd.

Ik heb veel van hem mogen leren en het was voor mij een groot voorrecht al die jaren in goede harmonie met Wim te hebben samengewerkt.

Geert Meun